

10

FAKTI PAGULASTE KOHTA

Pagulased, varjupaigataotlejad ja inimeste ümberasustamine on viimaste aastate poliitilistes ja avalikes aruteludes kuumad teemad. Paraku jäävad faktide asemel aga sageli kõlama müüdid. ÜRO Pagulasamet (UNHCR) toob välja 10 olulist fakti pagulaste kohta, et aidata pidada tõepõhist arutelu.

1 2018. aastal pidi iga päev oma kodust lahkuma 37 000 inimest

Oma kodust lahkuma sunnitud inimesi on rohkem kui eales varem, sest konfliktid muutuvad üha vägivaldsemaks ja pikaajalisemaks ning nende algpõhjused on aina keerulisemad. 2018. aasta lõpus oli maailmas 70,8 miljonit tagakiusamise, konflikti, vägivalda ja inimõiguste rikkumise tõttu sunniviisiliselt ümberasustatud inimest. Seda on kaks korda rohkem kui 20 aasta eest.

Allikas: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018

2 4/5 pagulastest elavad naaberriikides

80% pagulastest võõrustavad nende naabermaad, sealhulgas mõned maailma vaeseimad riigid, mis võtavad vastu ühe kolmandiku kõigist pagulastest. Vaid 16% maailma pagulastest majutatakse rikkastes ja arenenud piirkondades.

Allikas: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018

3 Alates 2015. aastast on kodust lahkunud 4 miljonit venezuelalast

Vägivald, ähvardused, inimõiguste rikkumised ning toidu, ravimite ja põhiteenuste puudumine on viinud Ladina-Ameerika lähiajaloo suurimasse ümberasumiskriisi. Alates 2015. aastast on riigist lahkunud üle 4 miljoni venezuelalase. Ehkki enamus neist vajab rahvusvahelist kaitset, on vaid pool miljonit astunud sammu ametliku varjupaiga taotlemiseks.

Allikas: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018, UNHCRi andmeportaal

4 Miljonid on ümberasustatud oma koduriigi piires

Ajal, mil 25,9 miljonit pagulast on kodumaalt põgenenud, on oma koduriikidesse jäänud 41,3 miljonit sisepõgenikku. Isegi kui nad pole piiri ületanud, on neil sageli pagulastega sarnased kaitse- ja humanitaarvajadused. Suurima sisepõgenike arvuga riigid on Colombia, Süüria ja Kongo Demokraatlik Vabariik.

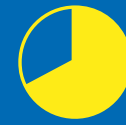
Allikas: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018

5 Euroopasse saabumine on oluliselt vähenenud

Üle Vahemere Euroopasse saabuvate pagulaste ja migrantide arv on märkimisväärselt vähenenud. Võrreldes 2015. aastal siia jõudnud 1 032 408 inimesega oli 2018. aastal neid vaid 141 472. Vaatamata saabumiste 86% vähenemisele on suremus Vahemereel traagiliselt kasvanud. Eelmisel aastal kaotas seal elu keskmiselt kuus inimest päevas.

Allikas: UNHCRi raport "Meeleheitlikud teekonnad"

6 2/3 kõigist pagulastest pärineb vaid viiest riigist

Enam kui kaks kolmandikku kõigist põgenikest tuleb vaid viiest riigist. Süürlased moodustavad maailma pagulastest peaaegu ühe kolmandiku, neile järgnevad Afganistani, Lõuna-Sudaani, Myanmar ja Somaalia põgenikud. Somaalia vägivaldne konflikt sunnib inimesi oma kodudest põgenema juba ligi 30 aastat.

Allikas: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018

7 Üle 90% ümberpaigutamise vajadusest on rahuldamata

Kuna haavatavate pagulaste arv, kes ei saa oma praeguses vastuvõturiigis piisavat kaitset, kasvab, on vajadus ümberpaigutamiskohtade järele kiire. 2019. aastal vajavad ÜRO Pagulasameti hinnangul ümberpaigutamist 1,4 miljonit pagulast. 25 riiki pakkusid 2018. aastal selleks kohti vaid 92 400 inimesele.

Allikad: UNHCRi "Globaalsed ümberpaigutamise vajadused" 2019, UNHCRi ümberpaigutamise infoleht 2018

8 Pooled maailma pagulastest on lapsed

Pooled maailma pagulastest on lapsed ja alla 18aastased noorukid, üle 110 000 on oma perekondadest eraldatud. 2018. aastal taotles maailma riikides varjupaika 27 600 saatjata ja eraldi elavat last. Sunniviisilisel ümberasumisel on laste haridusvõimalustele rängad tagajärjed – hetkel ei käi koolis 3,7 miljonit pagulaslast.

Allikad: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018, UNHCRi haridusraport 2019

9 Enamik pagulasi elab linnades, mitte laagrites

Üle 60% maailma pagulastest elab linnades, kus neil on sageli parem võimalus elatist teenida, kooli minna ja uut elu alustada. Ehkki laagrid on mõeldud kasutamiseks vaid hädaolukordades, elavad paljud pagulased ajutistes varjupaikades aastakümneid, sest teisi lahendusi ei ole.

Allikas: UNHCRi "Globaalsed trendid" 2018

10 Varjupaiga taotlemine pole kunagi kuritegu

Oma riigi kaitse kaotanud inimeste õigus taotleda varjupaika mõnes muus riigis on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsiooni 14. artiklis. Pagulaskonventsioon on esimene leping, mis muutis deklaratsiooni ideaalid õiguslikult siduvateks kohustusteks. Seetõttu ei ole varjupaiga taotlemine kuritegu, isegi kui inimene on riiki sisenenud irregulaarselt.

Allikas: ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioon